
Vergaderjaar 2019–2020

---

35 450 VII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 29 april 2020

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Het beleid	5
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	7
3.1	Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie	7
3.2	Artikel 2. Nationale veiligheid	10
3.3	Artikel 3. Woningmarkt	11
3.4	Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	14
3.5	Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	18
3.6	Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	24
3.7	Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	31
3.8	Artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	34
3.9	Artikel 10. Groningen versterken en perspectief	36
4	Niet-beleidsartikelen	38
4.1	Artikel 11. Centraal apparaat	38
4.2	Artikel 12. Algemeen	40
4.3	Artikel 13. Nog onverdeeld	42
5	Begroting agentschappen	43
5.1	Logius	43
5.2	Dienst van de Huurcommissie (DHC)	45

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De eerste suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2020 (Kamerstukken II 2019/20, [35300 VII, nr. 1](#)). De stand van de eerste suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2020 opgebouwd.

De stand van de vastgestelde begroting 2020 is inclusief de nota's van wijziging (Kamerstukken II 2019/2020 [35300 VII, nr. 10](#) en Kamerstukken II 2019/20 [35300 VII, nr. 86](#)).

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2020		
Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € mln.	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Openbaar bestuur en democratie	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Nationale Veiligheid	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. Woningmarkt	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 5 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 10 mln.
4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
10. Groningen versterken en perspectief	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
11. Centraal apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
12. Algemeen	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
13. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

Coronamaatregelen

De extracomptabele tabel overzicht coronamaatregelen is niet opgenomen, vanuit de begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) zijn geen Coronagerelateerde uitgaven gedaan.

2 Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2020 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2020
Vastgestelde begroting 2020		6.195.972
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Verkiezingen	1	2.490
2) Huurtoeslag	3	- 89.300
3) Woningbouwimpuls	3	200.000
4) Versterkingsoperatie Groningen	10 + 11	22.870
5) Doc-Direkt	11	31.459
6) Dienstverleningsafspraken	11	8.500
7) Loonbijstelling	13	22.712
8) Prijsbijstelling	13	25.275
9) Eindejaarsmarge		42.094
10) Overige mutaties		40.632
Stand 1^e suppletoire begroting 2020		6.502.704

Toelichting

1) Verkiezingen

In 2020 wordt circa € 2,5 mln. beschikbaar gesteld voor investeringen in het digitaal hulpmiddel voor het berekenen van de verkiezingsuitslag en het betrouwbaar gebruik daarvan.

2) Huurtoeslag

Op basis van de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst en de ramingen van het Centraal Planbureau (CEP) wordt de raming voor de huurtoeslag bijgesteld. Het budget huurtoeslag valt lager uit als gevolg van een in de eerste jaren lager dan verwachte werkloosheid en een hogere inkomensontwikkeling. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de gevolgen die de coronacrisis zal hebben op de huurtoeslag.

3) Woningbouwimpuls

Voor de woningbouwimpuls wordt de eerste tranche van de Aanvullende Post naar de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) overgeheveld.

4) Versterkingsoperatie Groningen

Voor de versterkingsoperatie in Groningen worden middelen overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van BZK vanuit de Aanvullende Post.

5) Doc-Direkt

Het betreft personele en materiële uitgaven voor Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten die gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen.

6) Dienstverleningsafspraken

De uitgaven naar aanleiding van de dienstverleningsopdrachten betreffen verrekeningen die voortvloeien uit de Dienstverleningsafspraken 2020 (DVA) van het kerndepartement aan de baten-lastenagenschappen.

7) Loonbijstelling

De tranche 2020 van de loon- en prijsbijstelling wordt overgemaakt naar de departementale begroting.

8) Prijsbijstelling

De tranche 2020 van de loon- en prijsbijstelling wordt overgemaakt naar de departementale begroting.

9) Eindejaarsmarge

Dit betreft de toevoeging van de eindejaarsmarge van 2019 aan begrotingshoofdstuk VII. Deze wordt onder andere ingezet voor de transitiekosten Shared Service Center-ICT (SSC-ICT), woondeals en de investeringspost digitale overheid.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2020 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2020
Vastgestelde begroting 2020		729.449
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Huurtoeslag	3	- 54.300
2) Doc-Direkt	11	31.549
3) Dienstverleningsafspraken	11	8.500
4) Surplus eigen vermogen RVB	12	13.200
5) Overige mutaties		- 2.259
Stand 1^e suppletoire begroting 2020		726.139

Toelichting

1) Huurtoeslag

De ontvangstenraming van de huurtoeslag is naar beneden bijgesteld. Er is sprake van minder en lagere terugvorderingen als gevolg van minder aanvragers en als gevolg van het eerder in het proces controleren van aanvragen door de Belastingdienst.

2) Doc-Direkt

Doc-Direkt heeft gedurende het jaar inkomsten van overige departementen en derden (notariaat). Deze inkomsten zijn ter dekking van uitgaven.

3) Dienstverleningsafspraken

De ontvangsten naar aanleiding van de dienstverleningsopdrachten betreffen verrekeningen die voortvloeien uit de Dienstverleningsafspraken 2020 (DVA) van het kerndepartement met de baten-lastenagentschappen.

4) Surplus eigen vermogen RVB

De ontvangsten zijn ontstaan uit de afroming van het surplus eigen vermogen van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) (€ 13,2 mln.) conform de Regeling Agentschappen.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Openbaar bestuur en democratie (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grotting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	59.387	9.000	68.387	4.662	73.049	2.273	2.481	- 1.014	- 864
Uitgaven	59.387	9.000	68.387	3.777	72.164	1.092	2.481	- 1.014	- 864
Waarvan juridisch verplicht	82%				82%				
1.1 Bestuur en regio	10.202	0	10.202	1.225	11.427	- 33	0	0	0
Subsidies	4.538	0	4.538	100	4.638	0	0	0	0
Bestuur en regio	1.124	0	1.124	100	1.224	0	0	0	0
Oorlogsgravenstichting (OGS)	3.414	0	3.414	0	3.414	0	0	0	0
Opdrachten	3.969	0	3.969	1.125	5.094	- 33	0	0	0
Bestuur en regio	3.969	0	3.969	1.029	4.998	- 33	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	1.660	0	1.660	0	1.660	0	0	0	0
Diverse bijdragen	1.660	0	1.660	0	1.660	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	35	0	35	0	35	0	0	0	0
Bijdrage aan internationaal	35	0	35	0	35	0	0	0	0
1.2 Democratie	49.185	9.000	58.185	2.552	60.737	1.125	2.481	- 1.014	- 864
Subsidies	32.152	9.000	41.152	1.123	42.275	0	0	0	0
Verbinding inwoner en overheid	2.507	0	2.507	600	3.107	0	0	0	0
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	3.021	0	3.021	0	3.021	0	0	0	0
Weerbaar bestuur	974	0	974	0	974	0	0	0	0
Politieke partijen	18.211	9.000	27.211	523	27.734	0	0	0	0
ProDemos	7.326	0	7.326	0	7.326	0	0	0	0
Comité 4/5 mei	113	0	113	0	113	0	0	0	0
Opdrachten	7.568	0	7.568	547	8.115	1.143	3.431	- 64	- 64
Verbinding inwoner en overheid	4.715	0	4.715	879	5.594	1.169	3.450	- 50	- 50
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	1.098	0	1.098	- 14	1.084	- 14	- 14	- 14	- 14
Weerbaar bestuur	1.755	0	1.755	- 318	1.437	- 12	- 5	0	0
Inkomenoverdracht	7.781	0	7.781	0	7.781	- 800	- 800	- 800	- 800
Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	7.781	0	7.781	0	7.781	- 800	- 800	- 800	- 800
Bijdrage aan zbo/rwt's	400	0	400	1.078	1.478	932	0	0	0
Diverse bijdragen	400	0	400	1.078	1.478	932	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	68	0	68	0	68	0	0	0	0
Bijdragen aan internationaal	68	0	68	0	68	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	400	0	400	0	400	0	0	0	0
Dienst Publiek en Communicatie	400	0	400	0	400	0	0	0	0

	Ontwerpbe- groting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	816	0	816	- 196	620	- 150	- 150	- 150	0
Gemeentefonds (H50)	616	0	616	0	616	0	0	0	0
Provinciefonds (H51)	200	0	200	- 196	4	- 150	- 150	- 150	0
Ontvangsten	21.965	0	21.965	0	21.965	0	0	0	0

Toelichting

1.1 Bestuur en regio

Opdrachten

Bestuur en regio

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder het beschikbaar stellen van € 0,9 mln. vanuit de eindejaarsmarge 2019 voor de uitvoering van Agenda Stad. Daarnaast wordt circa € 0,8 mln. vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) overgeboekt naar BZK. BZK fungeert als opdrachtgever voor een onderzoek naar de structurele middelen voor jeugd. Verder is € 0,1 mln. bestemd voor een onderzoek naar de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord en is de bijdrage van BZK voor het vormgeven van het Kenniscentrum Inkoop Sociaal Domein (circa € 0,1 mln.) gerealloceerd naar artikel 4.1 *bijdrage aan agentschappen* om dit via de jaaropdracht aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) te verantwoorden. Tot slot wordt de bijdrage van BZK aan de Innovatie Estafette 2020 (circa € 0,3 mln.) overgeboekt naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) via het instrument *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken*.

1.2 Democratie

Subsidies

Verbinding inwoner en overheid

Vanuit de eindejaarsmarge wordt € 0,6 mln. beschikbaar gesteld voor de volgende editie van het Democratiefestival.

Politieke partijen

Vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa) is circa € 0,5 mln. bijgedragen voor het Politieke Partijen Programma (PPP) van Shiraka voor buitenlandse activiteiten van politieke partijen met zusterpartijen in de Arabische regio, gericht op de opbouw van een solide functionerend democratisch meerpartijensysteem.

Opdrachten

Verbinding inwoner en overheid

Voor investeringen in het digitaal hulpmiddel voor het berekenen van de verkiezingsuitslag en het betrouwbaar gebruik daarvan wordt circa € 8,5 mln. beschikbaar gesteld, waarvan circa € 2,5 mln. in 2020. Daarnaast wordt in 2020 circa € 0,9 mln. overgeboekt naar de Kiesraad voor de ontwikkeling van de nieuwe versie van de Ondersteunende Software Verkiezingen (OSV), en wordt respectievelijk € 0,3 mln. en € 0,2 mln. herschikt naar artikel 6.2

voor de uitvoering van het programma Regeldruk en het Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO). Tot slot hebben er diverse kleinere mutaties plaatsgevonden.

Weerbaar bestuur

Voor de subsidie aan het Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP) voor het Steunpunt Integriteitsonderzoek Politieke Ambtsdragers (SIPA) worden middelen herschikt naar artikel 7.1 *subsidies* om dit op het juiste artikel en instrument te verantwoorden. Daarnaast worden er middelen gerealloceerd voor weerbaarheid om dit via de jaaropdracht aan RVO.nl te verantwoorden en wordt er een bijdrage verstrekt aan het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).

Bijdrage aan zbo/rwt's

Diverse bijdragen

Dit betreft een reallocatie vanuit artikel 6.6 voor het project City Deal Zicht op Ondernijning.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Provinciefonds

Dit betreffen bijdragen aan de provincie Friesland voor de uitvoering van de Wet gebruik Friese taal zoals overeengekomen in de Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer (BFTK) 2019-2023 en het adviesorgaan DINGtiid. De hiervoor bestemde middelen zijn overgeboekt naar het provinciefonds.

3.2 Artikel 2. Nationale veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Nationale veiligheid (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	297.861	0	297.861	4.215	302.076	- 561	- 297	0	0
Uitgaven	297.861	0	297.861	4.215	302.076	- 561	- 297	0	0
Waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
2.1 AIVD apparaat	282.116	0	282.116	4.215	286.331	- 561	- 297	0	0
2.2 AIVD geheim	15.745	0	15.745	0	15.745	0	0	0	0
Ontvangsten	14.714	0	14.714	0	14.714	0	0	0	0

Toelichting

2.1 AIVD apparaat

De niet-bestede middelen voor bestrijding jihadisme zijn bij Najaarsnota 2019 afgeboekt. De middelen (€ 3 mln.) worden nu toegevoegd aan de begroting 2020. Tot slot zijn er middelen overgeboekt van de begroting van het Ministerie van Defensie voor andere bedrijfsvoeringskosten.

3.3 Artikel 3. Woningmarkt

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. Woningmarkt (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grotting 2020	Mutaties via ISB, NvW, moties en amende- menten (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	4.297.396	0	4.297.396	164.435	4.461.831	266.596	- 73.032	- 60.900	- 47.897
Uitgaven	4.297.396	0	4.297.396	114.953	4.412.349	216.596	26.968	- 60.900	- 47.897
Waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
3.1 Woningmarkt	4.297.396	0	4.297.396	- 85.047	4.212.349	- 83.404	- 73.032	- 60.900	- 47.897
Subsidies	14.374	0	14.374	35	14.409	- 1.104	- 1.532	0	- 97
Woningmarkt	3.641	0	3.641	3.223	6.864	135	0	0	0
Bevordering eigen woningbezit (BEW)	6.239	0	6.239	- 986	5.253	- 1.239	- 1.532	0	- 97
Huisvestingsvoorziening statushouders	4.494	0	4.494	- 2.202	2.292	0	0	0	0
Opdrachten	2.019	0	2.019	518	2.537	0	0	0	0
Woningmarkt	2.019	0	2.019	0	2.019	0	0	0	0
WSW Risicovoorziening	0	0	0	518	518	0	0	0	0
Inkomensoverdracht	4.269.200	0	4.269.200	- 89.300	4.179.900	- 82.300	- 71.500	- 60.900	- 47.800
Huurtoeslag	4.269.200	0	4.269.200	- 89.300	4.179.900	- 82.300	- 71.500	- 60.900	- 47.800
Bijdrage aan agentschappen	7.406	0	7.406	0	7.406	0	0	0	0
Dienst van de Huurcommissie	7.066	0	7.066	0	7.066	0	0	0	0
ILT (Autoriteit Woningcorporaties)	340	0	340	0	340	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	2.857	0	2.857	900	3.757	0	0	0	0
Woningmarkt	2.857	0	2.857	900	3.757	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	2.800	2.800	0	0	0	0
Woningmarkt	0	0	0	2.800	2.800	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	1.540	0	1.540	0	1.540	0	0	0	0
Financiën en Nationale Schuld	1.540	0	1.540	0	1.540	0	0	0	0
3.3 Woningbouw	0	0	0	200.000	200.000	300.000	100.000	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	200.000	200.000	300.000	100.000	0	0
Woningbouwimpuls	0	0	0	200.000	200.000	300.000	100.000	0	0
Ontvangsten	472.000	0	472.000	- 53.782	418.218	- 52.000	- 59.800	- 57.400	- 54.900

Toelichting

3.1 Woningmarkt

Subsidies

Woningmarkt

Om de vorming van wooncoöperaties te simuleren zijn in 2019 projecten opgestart. Omdat uitwerking hiervan langer duurt dan verwacht, zijn de beschikbare middelen (€ 2,5 mln.) bij tweede supplettoire begroting 2019

afgeboekt en via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting 2020. Daarnaast draagt het Ministerie van VWS bij voor de kosten van het kennisprogramma Langer thuis (€ 0,5 mln.) en komt een deel van de kosten in 2019 voor projecten van Platform 31 in 2020 tot betaling (€ 0,5 mln.).

Bevordering eigen woningbezit (BEW)

De kostenraming voor de Wet Bevordering eigenwoningbezit (BEW) is bijgesteld op basis van cijfers van RVO. Vanwege gestegen inkomens, verhuizingen/verkoop en lagere aantallen vervolgaanvragen worden lagere uitgaven verwacht.

Huisvestingsvoorziening statushouders

De Tijdelijke regeling stimulering huisvesting vergunninghouders is gesloten en dit is het laatste jaar dat ingediende plannen kunnen worden gerealiseerd. De raming wordt naar beneden bijgesteld, omdat blijkt dat veel oude aanvragen zijn ingetrokken.

Opdrachten

WSW Risicovoorziening

De uitvoeringskosten voor de saneringstaak van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) bedragen in 2020 naar verwachting € 0,5 mln. Deze kosten worden onttrokken aan de risicovoorziening voor sanerings- en projectsteun woningcorporaties.

Inkomensoverdracht

Huurtoeslag

Op basis van de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst en de ramingen van het Centraal Planbureau (CEP) worden de ramingen voor de uitgaven en ontvangsten bij de huurtoeslag meerjarig bijgesteld. Het budget huurtoeslag valt lager uit als gevolg van een in de eerste jaren lager dan verwachte werkloosheid en een hogere inkomensontwikkeling. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de gevolgen die de coronacrisis zal hebben op de huurtoeslag. Het budget is een saldo van lagere uitgaven en lagere ontvangsten. Per saldo is in de jaren 2020-2023 sprake van een gunstige ontwikkeling ten opzichte van de ontwerpbegroting 2020. Voor de jaren 2024 en 2025 slaat het beeld om en pakt de raming per saldo negatief uit. Daarnaast brengt de verwerking van de adviezen van de Commissie Donner kosten met zich mee, welke een directe doorwerking hebben op de huurtoeslag. Incidenteel wordt een deel van de meevaller op de huurtoeslag hiervoor ingezet.

Bijdrage aan zbo/rwt's

Woningmarkt

Voor de kosten van WoON in 2020 is € 0,9 mln. beschikbaar vanuit het instrument *subsidies*.

Bijdrage aan medeoverheden

Woningmarkt

Als onderdeel van de woondeal met de Metropoolregio Amsterdam ontvangt Amsterdam een bijdrage van € 2 mln. voor de «Corridorstudie Amsterdam-Hoorn» voor de versnelling van woningbouw rondom drie

stationslocaties. Onderdeel van de woondeal met de regio Arnhem/Nijmegen is een Rijksbijdrage voor de inrichting van de Versnellingstafel en het uitvoeringsprogramma van € 750.000,-.

3.3. Woningbouw

Bijdrage aan medeoverheden

Woningbouwimpuls

Het kabinet heeft in 2019 besloten om € 1 mld. aan extra uitgaven vrij te maken om de verschillende aspecten van het woningtekort aan te pakken. Zo wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het versnellen van de woningbouw en de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen voor starters en mensen met een middeninkomen. Dit betekent inclusief bijdragen aan de infrastructurele ontsluiting die daarvoor nodig is, het uitvoeren van het beleid waarmee de stikstofuitspraak wordt geadresseerd op het gebied van de woningbouw en het zorgdragen voor een kwalitatief goede leefomgeving. Deze middelen zijn op de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën geplaatst. De eerste tranche van cumulatief € 600 mln. voor 2020, 2021 en 2022, wordt toegevoegd aan de begroting van BZK.

Ontvangsten

Huurtoeslag

De ontvangstenraming van de huurtoeslag is naar beneden bijgesteld. Er is sprake van minder en lagere terugvorderingen als gevolg van minder aanvragers en als gevolg van het eerder in het proces controleren van aanvragen door de Belastingdienst.

3.4 Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwiteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwiteit (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grotting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	341.942	3.000	344.942	11.291	356.233	68.792	92.243	73.871	65.221
Uitgaven	480.942	60.000	540.942	30.990	571.932	60.823	86.993	70.721	64.171
Waarvan juridisch verplicht	99%				99%				
4.1 Energietransitie en duurzaamheid	475.204	60.000	535.204	29.790	564.994	60.823	86.993	70.721	64.171
Subsidies	294.621	57.600	352.221	- 12.057	340.164	49.000	107.000	87.000	77.000
Energietransitie en duurzaamheid	32.821	600	33.421	- 23.700	9.721	0	0	0	0
Energiebesparing koopsector	74.000	0	74.000	11.743	85.743	0	0	0	0
Energiebesparing huursector	139.000	0	139.000	- 10.100	128.900	0	0	0	0
SAH	48.800	0	48.800	0	48.800	0	0	0	0
Warmtefonds en ontzorging	0	57.000	57.000	10.000	67.000	49.000	107.000	87.000	77.000
Renovatieversneller	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	3.202	2.400	5.602	- 1.870	3.732	- 200	- 133	0	0
Energietransitie en duurzaamheid	3.202	2.400	5.602	- 1.870	3.732	- 200	- 133	0	0
Bijdragen aan agentschappen	36.432	0	36.432	3.556	39.988	450	133	0	0
Dienst Publiek en Communicatie	0	0	0	70	70	0	0	0	0
Diverse agentschappen	0	0	0	1.500	1.500	0	0	0	0
ILT (handhaving energielabel)	515	0	515	0	515	0	0	0	0
RVO.nl (energietransitie en duurzaamheid)	11.709	0	11.709	15.636	27.345	450	133	0	0
RVO.nl (uitvoering Energieakkoord)	24.208	0	24.208	- 13.650	10.558	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	4.300	0	4.300	271	4.571	0	0	0	0
Energietransitie en duurzaamheid	4.300	0	4.300	271	4.571	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	90.160	90.160	0	0	0	0
Programma reductie energieverbruik	0	0	0	90.160	90.160	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	136.649	0	136.649	- 50.270	86.379	11.573	- 20.007	- 16.279	- 12.829
Revolverend Fonds Energiebesparing Verhuurders	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Warmtefonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 Bouwregelgeving en bouwkwiteit	5.738	0	5.738	1.200	6.938	0	0	0	0
Subsidies	3.491	0	3.491	0	3.491	0	0	0	0
Bouwregelgeving en bouwkwiteit	3.491	0	3.491	0	3.491	0	0	0	0
Opdrachten	1.350	0	1.350	0	1.350	0	0	0	0

	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	1.350	0	1.350	0	1.350	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	53	0	53	0	53	0	0	0	0
ILT (toezicht EU- bouwregelgeving)	53	0	53	0	53	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	516	0	516	1.200	1.716	0	0	0	0
Toelatingsorganisatie	516	0	516	1.200	1.716	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	328	0	328	0	328	0	0	0	0
Ministerie van IenW	328	0	328	0	328	0	0	0	0
Ontvangsten	91	0	91	0	91	0	0	0	0

Toelichting

4.1 Energietransitie en duurzaamheid

Subsidies

Energietransitie en duurzaamheid

Dit betreft reallocatie van het budget Programma Reductie Energiebesparing (PRE) naar het instrument *bijdrage aan medeoverheden* voor specifieke uitkeringen aan gemeenten in het kader van Urgenda (€ 23,7 mln.).

Energiebesparing koopsector

De Urgenda-middelen die bij tweede suppletoire begroting 2019 zijn overgeboekt naar de begrotingsreserve van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn nu teruggeboekt naar de begroting van BZK (€ 8,5 mln.). Daarnaast zijn de in 2019 niet-bestede Urgenda-middelen toegevoegd aan de begroting 2020.

Energiebesparing huursector

In 2019 is het budget voor de Stimuleringsregeling energieprestatie huursector (STEP) met € 10,1 mln. overschreden. De overschrijding wordt in mindering gebracht op het budget voor 2020.

Warmtefonds en ontzorging

De tweede tranche van middelen voor het Warmtefonds is vanuit de Aanvullende Post van het Ministerie van Financiën toegevoegd aan de begroting van BZK (totaal € 792 mln. tot en met 2030). Daarnaast is in het kader van het Urgenda-vonnis € 10 mln. van 2022 naar 2020 geschoven om de versnelde reductie van CO₂ uitstoot in de gebouwde omgeving te bereiken van gemengde Verenigingen van Eigenaars (VvE's).

Opdrachten

Energietransitie en duurzaamheid

Voor de bijdrage aan het RVB om de bestaande duurzaamheidsaanpak te versnellen en het naar voren halen van investeringen voor EnergieRijk Den Haag wordt ruim € 1,5 mln. herschikt naar het instrument *bijdrage aan agentschappen*. Daarnaast wordt € 0,2 mln. overgeboekt naar het Ministerie

van EZK voor de ondersteuning van het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en een bijdrage van € 0,1 mln. voor het congres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over aardgasvrije wijken.

Bijdrage aan agentschappen

Diverse agentschappen

Voor de bijdrage aan het RVB is € 1,5 mln. gealloceerd vanuit het instrument *opdrachten*.

RVO.nl (energietransitie en duurzaamheid)

Het gaat hier om verschillende mutaties, waaronder een herschikking binnen het instrument van circa € 8,1 mln. voor de uitvoeringskosten van onder andere het energielabel, het Klimaatakkoord en de energietransitie. Daarnaast wordt € 3,7 mln. gealloceerd voor de RVO.nl opdracht aangaande het beheer, onderhoud en uitvoering van het energielabel. Ook wordt er circa € 1,8 mln. gerealloceerd vanuit artikel 3.1 *subsidies* voor de RVO.nl opdracht ten behoeve van expertteams woningbouw, programma aanpak stikstof en flexwonen, en ruim € 1,3 mln. voor de inrichting van een expertpool en de organisatie van een loket voor vragen rondom regionale Energiestrategie, expertiseteam centrale warmte en aardgasvrij.

RVO.nl (uitvoering Energieakkoord)

Binnen het instrument wordt in totaal € 11,8 mln. gerealloceerd. Hiervan is € 8,1 mln. voor de uitvoeringskosten van onder andere het energielabel, het Klimaatakkoord en de energietransitie, en € 3,7 mln. is voor de RVO.nl opdracht aangaande het beheer, onderhoud en uitvoering van het energielabel. Tot slot wordt € 1,8 mln. herschikt naar het instrument *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* voor de handhaving van de Europese Richtlijn Energieprestatie Gebouwen (EPBD).

Bijdrage aan zbo/rwt's

Energietransitie en duurzaamheid

Dit betreft een bijdrage aan het VNG-congres over aardgasvrije wijken.

Bijdrage aan medeoverheden

Programma reductie energieverbruik

De Urgenda-middelen die bij tweede suppletoire begroting 2019 zijn overgeboekt naar de begrotingsreserve Urgenda van het Ministerie van EZK zijn nu teruggeboekt naar de begroting van BZK (€ 19 mln.). Daarnaast is € 23,7 mln. vanuit het instrument *subsidies* en € 47,4 mln. vanuit *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* herschikt voor specifieke uitkeringen aan gemeenten in het kader van Urgenda.

Bijdrage aan ander begrotingshoofdstukken

Gemeentefonds (H50)

Het gaat hier om verschillende mutaties, waaronder een herschikking van € 47,4 mln. voor het Programma Reductie Energieverbruik (PRE) naar het instrument *bijdrage aan medeoverheden*. Daarnaast wordt € 1,5 mln. voor de inrichting van een expertpool en de organisatie van een loket voor vragen rondom Regionale Energiestrategie (RES), expertiseteam centrale warmte en aardgasvrij, gerealloceerd naar *bijdrage aan agentschappen* (€ 1,3 mln.) en *bijdrage aan zbo/rwt's* (€ 0,2 mln.)

EGO

Dit betreft onder andere drie overboekingen naar het Ministerie van EZK voor de subsidieregeling Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+), de subsidieregeling Meerjarig Missiegedreven Innovatie Programma (MMIP) en de subsidieregeling Topsector Energie Missiegedreven Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatiebeleid (TSE MOOI) (circa € 8,8 mln. in 2020).

Daarnaast zijn in het kader van het Urgenda-vonnis middelen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving (Kamerstukken II 2018/19, [32813, nr. 348](#)) naar voren gehaald om in te zetten in 2020 en 2021. Daarmee kan versnelde reductie van CO₂ uitstoot worden bereikt. Met deze kasschuiven vindt een verschuiving plaats van middelen voor de wijkaanpak en innovatie uit latere jaren.

4.2 Bouwregelgeving en bouwkwiteit

Bijdrage aan zbo/rwt's

Toelatingsorganisatie

Bij tweede suppletore begroting 2019 zijn beschikbare middelen die niet tot besteding zijn gekomen afgeboekt en via de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting in 2020.

3.5 Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grotting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	122.524	0	122.524	- 10.386	112.138	62	- 1.613	2.813	1.688
Uitgaven	124.755	0	124.755	- 10.386	114.369	62	- 1.613	2.813	1.688
Waarvan juridisch verplicht	80%				80%				
5.1 Ruimtelijke ordening	65.788	0	65.788	336	66.124	- 88	- 1.763	2.813	1.688
Subsidies	1.613	0	1.613	750	2.363	750	600	600	600
Basisregistraties	380	0	380	450	830	450	300	300	300
Programma Ruimtelijk Ontwerp	1.233	0	1.233	0	1.233	0	0	0	0
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	0	0	0	300	300	300	300	300	300
Opdrachten	7.724	0	7.724	75	7.799	- 1.627	- 609	- 576	- 426
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	1.369	0	1.369	1.000	2.369	- 1.000	0	0	0
Gebiedsontwikkeling	1.461	0	1.461	- 566	895	- 292	- 276	- 276	- 126
Programma Ruimtelijk Ontwerp	2.241	0	2.241	- 59	2.182	- 35	- 33	0	0
Ruimtegebruik bodem (diversen)	265	0	265	0	265	0	0	0	0
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	2.108	0	2.108	- 300	1.808	- 300	- 300	- 300	- 300
Windenergie op zee	280	0	280	0	280	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	37.706	0	37.706	- 4.927	32.779	- 417	- 267	- 300	- 300
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	8.443	0	8.443	- 5.935	2.508	0	0	0	0
Geo-informatie	2.622	0	2.622	975	3.597	- 450	- 300	- 300	- 300
Diverse bijdragen	280	0	280	33	313	33	33	0	0
Kadaster (basisregistraties)	26.361	0	26.361	0	26.361	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	4.510	4.510	980	980	980	980
Ministerie van LNV	0	0	0	260	260	980	980	980	980
Ministerie van IenW	0	0	0	180	180	0	0	0	0
Ministerie van EZK	0	0	0	4.070	4.070	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	9.498	0	9.498	- 198	9.300	100	- 2.593	1.983	708
Diverse projecten ruimtelijke kwaliteit	188	0	188	6.562	6.750	500	767	5.704	4.429
Projecten Nota Ruimte	5.789	0	5.789	- 5.789	0	- 400	- 3.360	- 1.171	- 1.171
Gemeenten	3.521	0	3.521	- 971	2.550	0	0	- 2.550	- 2.550
Bijdrage aan agentschappen	9.247	0	9.247	126	9.373	126	126	126	126
RVB	2.413	0	2.413	0	2.413	0	0	0	0
RWS (leefomgeving)	6.384	0	6.384	0	6.384	0	0	0	0
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	450	0	450	0	450	0	0	0	0
RIVM	0	0	0	126	126	126	126	126	126
5.2 Omgevingswet	58.967	0	58.967	- 10.722	48.245	150	150	0	0
Opdrachten	35.206	0	35.206	- 29.121	6.085	150	150	0	0

	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletore begroting (4)	Stand 1e suppletore begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Eenvoudig beter	840	0	840	302	1.142	0	0	0	0
Aan de Slag	34.366	0	34.366	- 29.423	4.943	150	150	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	19.553	0	19.553	3.460	23.013	0	0	0	0
Kadaster	19.053	0	19.053	1.469	20.522	0	0	0	0
Geonovum	500	0	500	591	1.091	0	0	0	0
ICTU	0	0	0	700	700	0	0	0	0
Aan de Slag	0	0	0	700	700	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	4.208	0	4.208	14.359	18.567	0	0	0	0
Aan de Slag	3.608	0	3.608	11.274	14.882	0	0	0	0
RWS (Eenvoudig Beter)	600	0	600	1.755	2.355	0	0	0	0
Diverse Agentschappen	0	0	0	1.330	1.330	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	580	580	0	0	0	0
Aan de Slag	0	0	0	580	580	0	0	0	0
Ontvangsten	3.824	0	3.824	0	3.824	0	0	0	0

Toelichting

5.1 Ruimtelijke ordening

Subsidies

Basisregistraties

Om de middelen op het juiste instrument te verantwoorden wordt circa € 0,5 mln. gerealiseerd van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar het instrument *subsidies*. Hiervan is € 0,3 mln. voor het Samenwerkingsverband Basisregistratie Grootchalige Topografie (SVB-BGT) en circa € 0,2 mln. voor Geofort.

Ruimtelijk instrumentarium (diversen)

Aan Wijken van de Toekomst, De Landschapsmonitor en de Eo Wijerstichting wordt een subsidie toegekend. Hiervoor wordt € 0,3 mln. gerealiseerd van *opdrachten* naar het instrument *subsidies*.

Opdrachten

Basisregistratie ondergrond

Gemeenten sluiten sneller aan op het programma Basisregistratie Ondergrond (BRO). Hiervoor wordt € 1 mln. van 2021 naar 2020 geschoven.

Gebiedsontwikkeling

Er wordt circa € 0,2 mln. gerealiseerd binnen de begroting van BZK in het kader van de jaaropdracht aan RVO.nl voor de uitvoering van Smart Cities.

Voor het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid (EMV) ontvangt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een gezamenlijke bijdrage van de Ministeries van EZK en BZK, die door EZK wordt betaald. Hiervoor is € 0,2 mln. gerealiseerd van *opdrachten* naar het instrument *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken*.

Ruimtelijk instrumentarium (diversen)

Aan Wijken van de Toekomst, De Landschapsmonitor en de Eo Wijerstichting wordt een subsidie toegekend. Hiervoor wordt € 0,3 mln. gerealloceerd van *opdrachten* naar het instrument *subsidies*.

Bijdrage aan zbo/rwt's

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) verzorgt het kader van de implementatie van de BRO. Daarvoor ontvangt het een bijdrage via het Ministerie van EZK, waar het Ministerie van BZK € 4,1 mln. aan bijdraagt. Om deze bijdrage op het juiste instrument te verantwoorden zijn middelen van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar het instrument *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Voor de BRO ontvangt Geonovum een bijdrage van ruim € 1,4 mln. Hiervoor worden middelen gerealloceerd van Basisregistratie Ondergrond (BRO) naar Geo-informatie.

Wageningen University en Research (WUR) verzorgt de implementatie van gegevens uit het Bodemkundig Informatiesysteem (BIS) in het programma BRO. Daarvoor ontvangt het een bijdrage via het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), waar het Ministerie van BZK circa € 0,3 mln. aan bijdraagt. Middelen van *bijdrage aan zbo/rwt's* worden daarom naar *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Het Ministerie van IenW beheert het Bronhouderportaal voor de BRO. Daarvoor ontvangt dit ministerie een bijdrage van circa € 0,2 mln. Middelen voor deze bijdrage worden van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Geo-informatie

Voor de BRO ontvangt Geonovum een bijdrage van ruim € 1,4 mln. Hiervoor worden middelen gerealloceerd van de regeling Basisregistratie Ondergrond (BRO) naar Geo-informatie.

Om de middelen op het juiste instrument te verantwoorden wordt circa € 0,5 mln. gerealloceerd van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar het instrument *subsidies*. Hiervan is € 0,3 mln. voor het SVB-BGT en circa € 0,2 mln. voor Geofort.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Ministerie van LNV

De WUR verzorgt de implementatie van gegevens uit het BIS in het BRO programma. Daarvoor ontvangt het een bijdrage via het Ministerie van LNV, waar het Ministerie van BZK circa € 0,3 mln. aan bijdraagt. Hiervoor worden middelen van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar het instrument *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Ministerie van IenW

Het Ministerie van IenW beheert het Bronhouderportaal voor de BRO. Daarvoor ontvangt dit ministerie een bijdrage van circa € 0,2 mln. Middelen voor deze bijdrage worden van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Ministerie van EZK

TNO verzorgt het kader van de implementatie van de BRO. Daarvoor ontvangt het een bijdrage via het Ministerie van EZK, waar het Ministerie van BZK € 4,1 mln. aan bijdraagt. Om deze bijdrage goed te verantwoorden zijn middelen van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken* gerealloceerd.

Voor het Kennisplatform EMV ontvangt het RIVM een gezamenlijke bijdrage van de Ministeries van EZK en BZK, die door EZK wordt betaald. Hiervoor is € 0,2 mln. gerealloceerd van *opdrachten* naar *bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken*.

Bijdrage aan medeoverheden

Diverse projecten ruimtelijke kwaliteit

Binnen de projecten ruimtelijke kwaliteit zijn er verschuivingen door aanpassing van de planning van projecten en worden middelen in het juiste kasritme gezet.

Projecten Nota Ruimte

Middelen voor Projecten Nota Ruimte zijn herschikt om budgetten op de juiste regeling te verantwoorden.

Gemeenten

Middelen voor gemeenten zijn herschikt om budgetten op de juiste regeling te verantwoorden.

5.2 Omgevingswet

Opdrachten

Eenvoudig Beter

Voor de ontwikkeling van een database voor de Crisis- en herstelwet (Chw) en de organisatie van bijeenkomsten in het kader van het 10-jarige jubileum van de Chw is circa € 0,3 mln. gerealloceerd van Artikel 11, Centraal apparaat, naar *opdrachten*.

Aan de Slag

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is circa € 27,6 mln. gerealloceerd van opdrachten naar andere instrumenten (€16,9 mln.) en Artikel 11, Centraal apparaat, (€ 10,7 mln.) om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden. Ditzelfde geldt voor de Digitalisering van de Toepasbare Rijsregels. Hiervoor wordt € 2 mln. gerealloceerd van *opdrachten* naar *bijdrage aan agentschappen* om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Vanuit EZK is een overboeking van circa € 0,2 mln. ontvangen voor de bijdrage aan het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV) voor de periode 2020-2022.

Bijdrage aan zbo/rwt's

Kadaster

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO is circa € 1,4 mln. gerealloceerd naar het Kadaster om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Geonovum

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO is circa € 0,6 mln. gerealloceerd naar Geonovum om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

ICTU

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO is € 0,7 mln. gerealloceerd naar de ICT-uitvoeringsorganisatie (ICTU) om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Aan de Slag

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO is € 0,7 mln. gerealloceerd naar Aan de Slag om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan agentschappen

Aan de Slag

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO is circa € 11,3 mln. gerealloceerd naar Aan de Slag om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

RWS (Eenvoudig Beter)

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de Digitalisering van de Toepasbare Rijksregels wordt circa € 1,8 mln. gerealloceerd naar Rijkswaterstaat (RWS) om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Diverse agentschappen

Er wordt circa € 1,1 mln. grealloceerd naar het Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk | Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (UBR|KOO) voor onder meer de werkzaamheden voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de Omgevingsregeling en de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) van de Omgevingswet.

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de Digitalisering van de Toepasbare Rijksregels wordt ruim € 0,2 mln. gerealloceerd naar diverse agentschappen om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan medeoverheden

Aan de Slag

Voor de Omgevingswet zijn in 2018 en 2019 middelen aan de begroting van BZK toegevoegd onder het instrument *opdrachten*. Voor de ontwikkeling van fase-1 van de DSO is circa € 0,6 mln. gerealloceerd naar Aan de Slag om de uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden.

3.6 Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	169.975	0	169.975	11.094	181.069	1.025	1.312	1.312	- 188
Uitgaven	169.975	0	169.975	11.094	181.069	1.025	1.312	1.312	- 188
Waarvan juridisch verplicht	74%				74%				
6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving	74.280	0	74.280	2.820	77.100	1.987	1.312	1.312	- 188
Subsidies	205	0	205	2.531	2.736	1.249	1.249	1.249	1.249
Overheidsdienstverlening	205	0	205	2.531	2.736	1.249	1.249	1.249	1.249
Opdrachten	18.915	0	18.915	- 3.685	15.230	- 2.032	- 1.407	- 1.312	- 1.312
Informatiebeleid	6.687	0	6.687	- 1.880	4.807	- 50	0	0	0
Informatiesamenleving	4.920	0	4.920	- 3.029	1.891	- 2.557	- 1.407	- 1.312	- 1.312
Overheidsdienstverlening	7.308	0	7.308	1.224	8.532	575	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	40.652	0	40.652	939	41.591	2.000	1.500	1.500	0
Agentschap Telecom	1.639	0	1.639	- 129	1.510	0	0	0	0
Logius	20.514	0	20.514	517	21.031	445	445	445	- 1.055
RvIG	2.000	0	2.000	- 1.534	466	0	0	0	0
RVO.nl	8.311	0	8.311	- 1.206	7.105	0	0	0	0
UBR	8.188	0	8.188	3.111	11.299	1.555	1.055	1.055	1.055
Diverse bijdragen	0	0	0	180	180	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	13.738	0	13.738	2.863	16.601	594	- 206	- 206	- 206
CBS	0	0	0	775	775	35	35	35	35
ICTU	5.659	0	5.659	2.561	8.220	2.609	1.500	1.500	0
KvK	8.079	0	8.079	- 3.228	4.851	- 2.750	- 1.741	- 1.741	- 241
RDW	0	0	0	1.339	1.339	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	1.416	1.416	700	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	720	0	720	- 284	436	0	0	0	0
Gemeenten	720	0	720	- 284	436	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	50	0	50	130	180	0	0	0	0
Ministerie van BuZa	50	0	50	0	50	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	130	130	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	326	326	176	176	81	81
Digitale dienstverlening	0	0	0	326	326	176	176	81	81
6.5 Identiteitsstelsel	38.735	0	38.735	200	38.935	0	0	0	0
Opdrachten	4.251	0	4.251	- 1.603	2.648	- 10.065	- 10.065	- 10.065	- 10.065
Identiteitsstelsel	4.251	0	4.251	- 1.603	2.648	- 10.065	- 10.065	- 10.065	- 10.065
Bijdrage aan agentschappen	34.409	0	34.409	917	35.326	10.065	10.065	10.065	10.065
RvIG	34.409	0	34.409	917	35.326	10.065	10.065	10.065	10.065
Bijdrage aan zbo/rwt's	0	0	0	741	741	0	0	0	0
ICTU	0	0	0	541	541	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	200	200	0	0	0	0

	Ontwerpbe- grotting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletore begroting (4)	Stand 1e suppletore begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Bijdrage aan medeoverheden	75	0	75	145	220	0	0	0	0
Gemeenten	75	0	75	145	220	0	0	0	0
6.6 Investeringspost digitale overheid	56.960	0	56.960	8.074	65.034	- 962	0	0	0
Subsidies	3.228	0	3.228	3.018	6.246	3.888	0	0	0
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	3.228	0	3.228	3.018	6.246	3.888	0	0	0
Oprachten	28.743	0	28.743	- 13.350	15.393	- 32.447	0	0	0
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	28.743	0	28.743	- 13.350	15.393	- 32.447	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	800	0	800	- 800	0	0	0	0	0
Diverse bijdragen	800	0	800	- 800	0	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	2.800	0	2.800	3.043	5.843	2.111	0	0	0
ICTU	250	0	250	950	1.200	1.130	0	0	0
Diverse bijdragen	2.550	0	2.550	1.431	3.981	815	0	0	0
KvK	0	0	0	662	662	166	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	21.389	0	21.389	16.163	37.552	25.486	0	0	0
RVO.nl	0	0	0	2.767	2.767	972	0	0	0
RvIG	2.900	0	2.900	199	3.099	215	0	0	0
Logius	15.250	0	15.250	13.052	28.302	22.232	0	0	0
UBR	1.589	0	1.589	- 397	1.192	397	0	0	0
Diverse bijdragen	1.650	0	1.650	542	2.192	1.670	0	0	0
Ontvangsten	423	0	423	823	1.246	511	0	0	0

Toelichting

6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Subsidies

Overheidsdienstverlening

Voor diverse subsidies die bijdragen aan het digitaal bewustzijn worden middelen (€ 1,6 mln.) herschikt van *opdrachten* naar *subsidies*. Daarnaast hebben er diverse kleinere herschikkingen plaatsgevonden om subsidies voor onder andere de inzet op de Nationale Data Agenda en de VNG op het juiste instrument te verantwoorden.

Oprachten

Informatiebeleid

Voor de aanpassingen aan ict-systemen, die nodig zijn bij de voorbereiding op de Wet elektronische publicaties, worden middelen (€ 1,6 mln.) herschikt van *opdrachten* naar *bijdrage aan agentschappen*.

Informatiesamenleving

Om verschillende programma's op de juiste instrumenten te verantwoorden vinden herschikkingen plaats van in totaal € 3,2 mln. Het betreft bijdragen ten behoeve van het digitaal bewustzijn, de ondersteuningsaanpak Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), de Nationale Data Agenda, MensCentraal, Artificial Intelligence en datascience en de Kamerdebat app.

Overheidsdienstverlening

Het Ministerie van EZK draagt tot en met 2023 € 1,5 mln. per jaar bij aan de kosten die verbonden zijn aan de implementatie van de Europese verordening Single Digital Gateway (SDGR). Daarnaast betreft het onder andere bijdragen vanuit diverse partijen voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) (€ 0,7 mln. in 2020).

Bijdrage aan agentschappen

Agentschap Telecom

Voor de digitale overheid voor bedrijven vindt een herschikking van budget plaats naar het instrument *bijdrage aan zbo/rwt's*.

Logius

De implementatie van MijnOverheid voor Ondernemers wordt overgedragen van Kamer van Koophandel (KvK) naar Logius. De hiervoor bestemde middelen worden daarom gerealloceerd van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar *bijdrage aan agentschappen* (€ 1,5 mln.). Daarnaast worden er middelen herschikt voor de jaarlijkse beheerkosten van het programmabureau van de Programmeringsraad Logius (€ 1,1 mln.).

RvIG

Er wordt budget herschikt van *bijdrage aan agentschappen* naar *bijdrage aan zbo/rwt's* in verband met de garantstelling aan RDW voor het opnemen van een eID (elektronische identiteit) applet op het rijbewijs. Deze kosten komen voort uit de vertraging op de invoering van de wet Digitale Overheid (€ 1,3 mln.).

RVO.nl

Dit betreft met name een herschikking van middelen naar de regelingen *UBR* (Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk) en *CBS* (Centraal Bureau voor de Statistiek) voor inzet op de Nationale Data Agenda (€ 1,1 mln.).

UBR

Dit betreft een herschikking van middelen van *opdrachten* naar *bijdrage aan agentschappen* om de inzet van middelen op het juiste instrument te kunnen verantwoorden (€ 1,6 mln.). Het gaat onder meer om een bijdrage die voortkomt uit de voorbereiding op de Wet elektronische publicaties (Wep). Daarnaast zijn er middelen herschikt naar het juiste instrument voor de jaarlijkse beheerkosten voor het programmabureau van de Programmeringsraad Logius (€ 1,1 mln.). Tot slot worden er middelen herschikt voor de inzet van UBR op de Nationale Data Agenda (€ 0,4 mln.).

Diverse bijdragen

Dit betreft een herschikking van middelen van *opdrachten* naar *bijdrage aan agentschappen* voor een bijdrage aan het agentschap Dienst Publiek en Communicatie (DPC) voor de programmakosten MensCentraal. Daarnaast is via de eindejaarsmarge circa € 0,2 mln. toegevoegd aan de begroting 2020.

Bijdrage aan zbo/rwt's

CBS

Voor de digitale overheid voor bedrijven vinden diverse herschikkingen plaats, waaronder voor de Standard Business Reporting en het Referentie Grootboek Schema, dat door CBS wordt ingezet voor het eenvoudiger maken van de uitvraag van statistieken bij bedrijven.

ICTU

Dit betreft een herschikking binnen het instrument en een bijdrage van het Ministerie van EZK voor de financiering van het bureau van de Nationaal Coördinator Sustainable Development Goals (SDG) in het kader van de Europese verordening SDGR die op 12 december 2018 in werking is getreden. Daarnaast is er een bijdrage (€ 0,3 mln.) vanuit diverse partijen voor ENSIA .

KvK

De implementatie van MijnOverheid voor Ondernemers wordt overgedragen van de KvK naar Logius. De hiervoor bestemde middelen worden daarom gerealloceerd van *bijdrage aan zbo/rwt's* naar *bijdrage aan agentschappen* (€ 1,5 mln.). Daarnaast heeft er een herschikking (€ 1,0 mln.) plaatsgevonden voor de implementatie van single digital gateway, waaraan ook het Ministerie van EZK bijdraagt. Tot slot vindt er een herschikking plaats voor de digitale overheid voor bedrijven (€ 0,5 mln.).

RDW

Er wordt budget herschikt van *bijdrage aan agentschappen* naar *bijdrage aan zbo/rwt's* in verband met de garantstelling aan RDW voor het opnemen van een eID applet op het rijbewijs. Deze kosten komen voort uit de vertraging op de invoering van de wet Digitale Overheid (€ 1,3 mln.).

Diverse bijdragen

Dit betreft diverse herschikkingen voor onder andere de ondersteuningsaanpak voor de BIO door het Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP) en inzet op de Nationale Data Agenda.

Bijdrage aan medeoverheden

Gemeenten

Het betreft een herschikking van *bijdrage aan medeoverheden* naar *subsidies* (VNG) om de inzet op het juiste instrument te kunnen verantwoorden. Het betreft een subsidie voor een life-event aanpak.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Diverse bijdragen

Het Ministerie van Financiën ontvangt een bijdrage voor het beheer van de Kamerdebat app. Het budget wordt van *opdrachten* naar het juiste instrument (*bijdrage aan ander begrotingshoofdstuk*) gerealloceerd.

Bijdrage aan (inter)nationale organisaties

Digitale dienstverlening

Dit betreft diverse kleine herschikkingen voor onder andere de digitale overheid voor bedrijven en de Nederlandse AI Coalitie.

6.5 Identiteitsstelsel

Opdrachten

Identiteitsstelsel

Het programma Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) is in 2019 in beheer genomen door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). Het voor dit beleid beschikbare budget wordt nu meerjarig verdeeld over de juiste instrumenten. Daarnaast worden er middelen herschikt voor de Schipholbalie en de digitalisering van het PK-archief (€ 0,1 mln.).

Bijdrage aan agentschappen

RvIG

Het programma Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) is in 2019 in beheer genomen door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). Het voor dit beleid beschikbare budget wordt nu meerjarig verdeeld over de juiste instrumenten.

Bijdrage aan zbo/rwt's

ICTU

Het programma LAA is in 2019 in beheer genomen door de RvIG. Het voor dit beleid beschikbare budget wordt nu meerjarig verdeeld over de juiste instrumenten.

Diverse bijdragen

Dit betreft een herschikking van budget voor het programma LAA voor onderzoek door het Centraal Bureau voor de Statistiek naar de kwaliteit van de adresgegevens in de Basisregistratie personen.

Bijdrage aan medeoverheden

Gemeenten

Dit betreft een herschikking van budget voor de Schipholbalie en de digitalisering van het PK-archief.

6.6 Investeringspost digitale overheid

Subsidies

Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid

Het betreft de verwerking van de Investeringsagenda 2020-2021 zoals vastgesteld door de staatssecretaris op advies van het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) .

Opdrachten

Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid

Het betreft de verwerking van de Investeringsagenda 2020-2021 zoals vastgesteld door de staatssecretaris op advies van het OBDO, de middelen worden van het instrument *opdrachten* overgeheveld naar de verschillende juiste instrumenten.

Voor middelen die in 2019 niet tot besteding zijn gekomen, is via de eindejaarsmarge circa € 9,2 mln. aan de begroting van 2020 toegevoegd. Tot slot heeft er een herschikking plaatsgevonden naar artikel 1 voor het project City Deal Zicht op Ondernijning (€ 1 mln.).

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Diverse bijdragen

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten

Bijdrage aan zbo/rwt's

ICTU

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. ICTU krijgt een bijdrage voor het project Single Digital Gateway (SDG) Pilots.

Diverse bijdragen

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten, in dit geval voor de ondersteuning van kwetsbare burgers en de koppeling van het bewindregister met de Machtigingsvoorziening.

KvK

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. De KvK ontvangt een bijdrage voor het SDG Ondernemersplein.

Bijdrage aan agentschappen

RVO.nl

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. RVO.nl ontvangt een bijdrage voor het beheer en de ontwikkeling van een deel van de eIDAS voorziening.

RvIG

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. RvING ontvangt een bijdrage in het kader van het beheer en ontwikkeling van een deel de eIDAS voorziening.

Logius

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. Logius ontvangt bijdragen voor een aantal projecten waaronder het programma machtigen, de herbouw van Digipoort en de doorontwikkeling van platform services.

UBR

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. UBR ontvangt een bijdrage voor het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI)

Diverse bijdragen

Om uitvoering te kunnen geven aan de goedgekeurde voorstellen uit de investeringsagenda 2020-2021 worden van het instrument opdrachten middelen overgeheveld naar de verschillende andere instrumenten. Zo ontvangen projecten rondom de SDG Samenwerkende Catalogie en een online campagne voor Digid een bijdrage.

Ontvangsten

Dit betreft bijdragen van RvIG, Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN) en VNG voor ENSIA.

3.7 Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	34.343	0	34.343	2.694	37.037	1.273	600	600	600
Uitgaven	34.343	0	34.343	2.694	37.037	1.273	600	600	600
Waarvan juridisch verplicht	67%				76%				
7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	26.481	0	26.481	2.694	29.175	1.273	600	600	600
Subsidies	3.744	0	3.744	43	3.787	- 150	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	205	0	205	0	205	0	0	0	0
Overlegstelsel	2.901	0	2.901	- 77	2.824	- 150	0	0	0
Diverse subsidies	638	0	638	120	758	0	0	0	0
Opdrachten	10.845	0	10.845	- 1.237	9.608	150	150	150	150
Bedrijfsvoeringsbeleid	6.275	0	6.275	- 1.072	5.203	150	150	150	150
Werkgeversbeleid	1.820	0	1.820	- 314	1.506	0	0	0	0
Kwaliteit management rijksdienst	2.750	0	2.750	0	2.750	0	0	0	0
Doorontwikkeling Rijksbrede ICT voorziening	0	0	0	149	149	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	9.792	0	9.792	3.416	13.208	1.048	225	225	225
Kwaliteitsverbetering	1.528	0	1.528	0	1.528	0	0	0	0
Werkgeversbeleid	813	0	813	1.123	1.936	823	0	0	0
I-functie Rijk	0	0	0	180	180	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	0	0	0	1.045	1.045	225	225	225	225
UBR (Arbeidsmarkt Communicatie)	7.451	0	7.451	0	7.451	0	0	0	0
Doorontw. Rijksbrede ICT voorziening	0	0	0	1.068	1.068	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	2.100	0	2.100	146	2.246	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	0	0	0	218	218	0	0	0	0
Werkgeversbeleid	2.100	0	2.100	- 72	2.028	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	240	240	225	225	225	225
Bedrijfsvoeringsbeleid	0	0	0	240	240	225	225	225	225
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	0	0	0	86	86	0	0	0	0
Werkgeversbeleid	0	0	0	86	86	0	0	0	0
7.2 Pensioenen en uitkeringen	7.862	0	7.862	0	7.862	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	7.862	0	7.862	0	7.862	0	0	0	0
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	7.862	0	7.862	0	7.862	0	0	0	0
Ontvangsten	450	0	450	0	450	0	0	0	0

Toelichting

7.1 Werkgevers-en bedrijfsvoeringsbeleid

Subsidies

Diverse subsidies

Dit betreft een aantalerschikkingen om diverse subsidies op de juiste regeling te verantwoorden.

Opdrachten

Bedrijfsvoeringbeleid

Dit betreft met name een overboeking naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor het Rijksprogramma Duurzame Digitale Informatiehuishouding (RDDI) (€ 1 mln.). Verder hebben er diverseerschikkingen plaatsgevonden, voor onder andere HRM-inkoop, PIANOo, herrijking Rijksinkoopstelsel, het Rijks ICT-dashboard en Strategisch Leveranciers Management (€ 0,7 mln.). Daarnaast is via de eindejaarsmarge circa € 0,7 mln. toegevoegd aan de begroting van 2020 voor een aantal projecten die in 2019 niet tot realisatie is gekomen.

Werkgeversbeleid

Dit betrefterschikkingen van middelen om de opdrachten voor Internetspiegel en Vensters, en de opdracht voor het CBS op het juiste instrument te verantwoorden

Doorontwikkeling Rijksbrede ICT voorziening

Dit betreft de bijdrage van het Ministerie van IenW aan regiekosten Chief Information Office Rijk (CIO-Rijk) en de doorontwikkeling van rijksbrede ICT voorzieningen.

Bijdrage aan agentschappen

Werkgeversbeleid

In de CAO Rijk 2018-2020 zijn afspraken gemaakt over het Rijksloket advies en bemiddeling arbeidszaken (RABA) en de Geschillencommissie. De kosten voor het nieuwe loket en de commissie worden door de departementen gedragen, daarvoor zijn diverse overboekingenvontvangen. Daarnaast zijn er middelenerschikt om de opdrachten aan UBR|KOOP op het juiste instrument te verantwoorden.

I-functie Rijk

Dit betreft deerschikking van middelen om opdrachten aan ICTU (voor het functioneel beheer van het Rijks ICT Dashboard) en de Dienst ICT Uitvoering (DICTU) (Rijks ICT Dashboard) op het juiste instrument te verantwoorden.

Bedrijfsvoeringbeleid

Dit betreft eenerschikking van middelen naar *bijdrage aan agentschappen* om de opdrachten voor HRM-inkoop, PIANOo en herrijking rijksinkoopstelsel op het juiste instrument te verantwoorden (€ 0,7 mln.). Daarnaast is ererschikt om de middelen voor Strategisch Leveranciers Management op het juiste instrument te verantwoorden (€ 0,2 mln.).

Doorontwikkeling rijksbrede ICT voorziening

Voor bijdragen aan regiekosten CIO-Rijk, de doorontwikkeling van rijksbrede ICT voorzieningen en het vernieuwen van het rijksportaal zijn overboekingen van diverse ministeries ontvangen.

Bijdrage aan zbo/rwt's

Bedrijfsvoeringbeleid

Dit betreft eenerschikking van middelen om opdrachten aan ICTU (voor het functioneel beheer van het Rijks ICT Dashboard) en DICTU (Rijks ICT Dashboard) op het juiste instrument te verantwoorden.

Werkgeversbeleid

Dit betreft eenerschikking om de opdrachten aan UBR|KOOP op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Bedrijfsvoeringsbeleid

Dit betreft eenerschikking om de middelen voor Strategisch Leveranciers Management op het juiste instrument te verantwoorden.

3.8 Artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	128.168	0	128.168	- 6.411	121.757	26.232	5.923	- 3.954	- 8.169
Uitgaven	128.168	0	128.168	- 6.411	121.757	26.232	5.923	- 3.954	- 8.169
Waarvan juridisch verplicht	94%				94%				
9.1 Doelmatige Rijkshuisvesting	64.606	0	64.606	- 11.011	53.595	26.232	5.923	- 3.954	- 8.169
Bijdrage aan agentschappen	64.606	0	64.606	- 11.011	53.595	26.232	5.923	- 3.954	- 8.169
RVB (bijdrage voor huisvesting Koninklijk Huis)	15.922	0	15.922	0	15.922	0	0	0	0
RVB (bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)	35.724	0	35.724	- 11.011	24.713	26.232	5.923	- 3.954	- 8.169
RVB (bijdrage voor huisvesting Ministerie van AZ)	3.518	0	3.518	0	3.518	0	0	0	0
RVB (bijdrage voor monumenten)	2.870	0	2.870	0	2.870	0	0	0	0
RVB (bijdrage voor rijkshuisvesting)	6.572	0	6.572	0	6.572	0	0	0	0
9.2 Beheer materiële activa	63.562	0	63.562	4.600	68.162	0	0	0	0
Bijdrage agentschappen	63.562	0	63.562	4.600	68.162	0	0	0	0
RVB (onderhoud en beheerkosten)	4.717	0	4.717	4.600	9.317	0	0	0	0
RVB (zakelijke lasten)	47.038	0	47.038	0	47.038	0	0	0	0
RVB	11.807	0	11.807	0	11.807	0	0	0	0
Ontvangsten	121.690	0	121.690	- 8.600	113.090	0	0	0	0

Toelichting

9.1 Doelmatige Rijkshuisvesting

Bijdrage aan agentschappen

RVB (bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)

Dit betreft het saldo van meerdere mutaties gerelateerd aan de renovatie van het Binnenhof. Vanwege het uitstellen van de renovatie van het Binnenhof met één jaar gaat de jaarlijkse bijdrage voor de huisvesting van de gebruikers later in en worden ook de niet-huisvestingskosten later gemaakt.

Daarnaast zijn er middelen toegevoegd voor de additionele kosten op het gebied van veiligheidsmaatregelen voor de tijdelijke huisvestingen gedurende de renovatie van het Binnenhof en voor een deel van de kosten

gerelateerd aan het jaar uitstel van de renovatie van het Binnenhof. Ook zijn er middelen toegevoegd voor investeringen op het gebied van ICT, waaronder de aansluiting op de Haagse ICT-Ring.

9.2 Beheer materiële activa

Bijdrage aan agentschappen

RVB (onderhoud en beheerkosten)

Voor het aanpakken van het achterstallig onderhoud en asbestsaneringswerkzaamheden bij pachtboerderijen wordt het budget voor onderhoud- en beheerkosten met € 4,6 mln. verhoogd. Hiermee worden de boerderijen met het meest urgente achterstallig onderhoud direct aangepakt.

Ontvangsten

De raming is verlaagd als gevolg van minder ontvangsten uit ingebruikgevingen van vastgoed, voornamelijk door lagere (erf)pacht- en huuropbrengsten.

3.9 Artikel 10. Groningen versterken en perspectief

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 10. Groningen versterken en perspectief (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- grooting 2020	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2020 (3)=(1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	0	98.304	98.304	78.885	177.189	10.000	10.000	0	0
Uitgaven	0	98.704	98.704	78.885	177.589	10.000	10.000	0	0
Waarvan juridisch verplicht					75%				
10.1 Groningen versterken en perspectief	0	98.704	98.704	78.885	177.589	10.000	10.000	0	0
Subsidies	0	85.410	85.410	- 75.000	10.410	- 75.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000
Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma	0	10.410	10.410	0	10.410	0	0	0	0
Nationaal Programma Groningen	0	75.000	75.000	- 75.000	0	- 75.000	- 25.000	- 25.000	- 25.000
Opdrachten	0	13.294	13.294	26.770	40.064	0	0	0	0
Werk- en onderzoeksbudget	0	7.214	7.214	6.080	13.294	6.080	5.462	4.869	3.549
Uitvoeringsorganisatie	0	6.080	6.080	- 6.080	0	- 6.080	- 5.462	- 4.869	- 3.549
Versterkingsoperatie	0	0	0	26.770	26.770	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	127.115	127.115	85.000	35.000	25.000	25.000
Nationaal Programma Groningen	0	0	0	117.115	117.115	75.000	25.000	25.000	25.000
Compensatie gemeenten en provincies	0	0	0	10.000	10.000	10.000	10.000	0	0
Ontvangsten	0	75.000	75.000	0	75.000	0	0	0	0

Toelichting

10.1 Groningen versterken en perspectief

Subsidies

Nationaal Programma Groningen

Om de bijdrage van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) aan het Nationaal Programma Groningen (NPG) op het juiste instrument te verantwoorden, worden deze middelen gerealiseerd naar *bijdrage aan medeoverheden*.

Opdrachten

Werk- en onderzoeksbudget

In verband met een wijziging in de begrotingsstructuur van artikel 10 wordt er budget gerealiseerd vanuit de regeling *Uitvoeringsorganisatie*.

Uitvoeringsorganisatie

In verband met een wijziging in de begrotingsstructuur van artikel 10 wordt er budget gerealiseerd naar de regeling *Werk- en onderzoeksbudget*.

Versterkingsoperatie

Voor de versterkingsoperatie in Groningen worden middelen overgeheveld naar de begroting van BZK vanuit de Aanvullende Post.

Daarnaast boekt het Ministerie van EZK de overgebleven budgetten uit 2019 (€ 16,7 mln.) over aan het Ministerie van BZK voor de budgetten die bij Nota van Wijziging op de begroting van 2020 naar de begroting BZK zijn overgekomen.

Bijdrage aan medeoverheden

Nationaal programma Groningen

Om de bijdrage van de NAM aan het NPG op het juiste instrument te verantwoorden, wordt er € 75 mln. gerealloceerd van *subsidies* naar *bijdrage aan medeoverheden*.

Daarnaast boekt het Ministerie van EZK de overgebleven budgetten uit 2019 (€ 42,1 mln.) over aan het Ministerie van BZK voor de budgetten die bij Nota van Wijziging op de begroting van 2020 naar de begroting van BZK zijn overgekomen.

Compensatie gemeenten en provincies

Voor de versterkingsoperatie in Groningen worden middelen overgeheveld naar de begroting van BZK vanuit de Aanvullende Post.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 11. Centraal apparaat

Tabel 13 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020	Mutaties via NvW, ISB, motie en amende- menten (2)	Vastge- stelde begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	401.762	12.444	414.206	63.542	477.748	3.557	3.569	822	809
Uitgaven	401.762	12.444	414.206	63.542	477.748	3.557	3.569	822	809
11.1 Apparaat (excl. AIVD)	401.762	12.444	414.206	63.542	477.748	3.557	3.569	822	809
Personele uitgaven	200.694	9.898	210.592	44.947	255.539	3.221	3.233	486	473
waarvan: eigen personeel	181.324	0	181.324	24.587	205.911	3.141	3.183	436	423
waarvan: inhuur externen	15.290	0	15.290	11.804	27.094	80	50	50	50
waarvan: overige personele uitgaven	4.080	9.898	13.978	8.556	22.534	0	0	0	0
Materiële uitgaven	201.068	2.546	203.614	18.595	222.209	336	336	336	336
waarvan: bijdrage aan SSO's	190.896	0	190.896	8.713	199.609	1.071	1.071	1.071	1.071
waarvan: ICT	42	0	42	805	847	0	0	0	0
waarvan: overige materiële uitgaven	10.130	2.546	12.676	9.077	21.753	- 735	- 735	- 735	- 735
Ontvangsten	19.292	0	19.292	45.049	64.341	0	0	0	0

Toelichting

11.1 Apparaat (excl. AIVD)

Personele uitgaven

waarvan: eigen personeel

Dit betreft met name de uitgaven voor eigen personeel van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 12 mln.). Daarnaast worden de uitgaven voor diverse werkzaamheden voor de Shared Service Organisaties (SSO's) jaarlijks doorbelast (€ 5 mln.).

Ook betreft dit een reallocatie van middelen vanaf artikel 5 voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO (€ 3,3 mln.). Daarnaast zijn er middelen middels de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting in 2020 voor de uitvoering van opdrachten omtrent de Omgevingswet. Tot slot worden voor de versterkingsoperatie in Groningen middelen overgeheveld naar de begroting van BZK vanuit de Aanvullende Post (€ 2,9 mln.).

waarvan: inhuur externen

De mutaties betreffen de uitgaven voor inhuur externen van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) (€ 1,2 mln.). Daarnaast worden er middelen vanaf artikel 5 gerealloceerd voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO (€ 8,9 mln.). Ook wordt er voor de verwerking van de Investeringsagenda

2020-2021 voor de Investeringspost Digitale Overheid € 1,1 mln. gerealloceerd vanuit artikel 6. Tot slot zijn er middelen middels de eindejaarsmarge toegevoegd aan de begroting in 2020 voor de uitvoering van opdrachten omtrent de Omgevingswet (€ 1 mln.).

waarvan: overige personele uitgaven

Dit betreft met name de personele uitgaven voor de uitvoering van de Dienstverleningsafspraken (DVA's) tussen de baten-lastenagentschappen (€ 5,7 mln.). Daar staan hogere ontvangsten tegenover.

Materiële uitgaven

waarvan: bijdrage aan SSO's

Dit betreft met name bijdragen aan SSO's van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 7,6 mln.). Daarnaast betreft het bijdragen van verschillende departementen waar het aantal te verzorgen personen meer dan 5% afwijkt van het aantal personen waarvoor budget is afgedragen aan P-Direkt (€ 1,1 mln.).

waarvan: ICT

Dit betreft met name de uitgaven aan ICT van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 0,8 mln.).

waarvan: overige materiële uitgaven

Dit betreft met name de materiële uitgaven van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 10,0 mln.). Daarnaast wordt circa € 0,9 mln. herschikt om de middelen voor onder andere strategisch leveranciers management en rijksbeveiligingsambtenaren te verantwoorden op de juiste instrumenten.

Ontvangsten

Dit betreft met name de inkomsten die Doc-Direkt ontvangt gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat). Deze inkomsten zijn ter dekking van de personele en materiële uitgaven (€ 31,5 mln.). Daarnaast worden diverse personele kosten voor de SSO's jaarlijks doorbelast (€ 5 mln.). Tot slot betreft het de ontvangsten in het kader van de DVA's voor de standaard dienstverlening aan de baten-lastenagentschappen.

4.2 Artikel 12. Algemeen

Tabel 14 Algemeen (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020	Mutaties via NvW, ISB, motie en amende- menten (2)	Vastge- stelde begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	21.235	0	21.235	13.379	34.614	- 72	- 100	- 100	0
Uitgaven	21.235	0	21.235	13.379	34.614	- 72	- 100	- 100	0
12.1 Algemeen	21.235	0	21.235	13.379	34.614	- 72	- 100	- 100	0
Subsidies	865	0	865	28	893	28	0	0	0
Diverse subsidies	814	0	814	28	842	28	0	0	0
Koninklijk Paleis Amsterdam	51	0	51	0	51	0	0	0	0
Opdrachten	759	0	759	- 200	559	- 100	- 100	- 100	0
Diverse opdrachten	389	0	389	- 200	189	- 100	- 100	- 100	0
Internationale Samenwerking	370	0	370	0	370	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	0	0	0	9.000	9.000	0	0	0	0
SSC-ICT (Eigenaarsbijdrage)	0	0	0	9.000	9.000	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan zbo/rwt's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	19.611	0	19.611	4.551	24.162	0	0	0	0
Financiën en Nationale Schuld (Belastingdienst)	19.611	0	19.611	4.551	24.162	0	0	0	0
Justitie en Veiligheid (H6)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verzameluitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IPSV en impulsbudget	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IPSV en impulsbudget	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	13.200	13.200	0	0	0	0

Toelichting

12.1 Algemeen

Opdrachten

Diverse opdrachten

Dit betreft de contributie voor het RDDI.

Bijdrage aan agentschappen

SSC-ICT (Eigenaarsbijdrage)

Voor de uitvoering van het transitieprogramma SSC-ICT is totaal circa € 35 mln. nodig waarvan het BZK-aandeel tenminste € 9 mln. bedraagt. Middels de eindejaarsmarge worden er middelen toegevoegd aan de begroting in 2020. Met deze middelen wordt het bestemmingsfonds in 2020 gevuld.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Financiën en Nationale Schuld (Belastingdienst)

Middels de eindejaarsmarge zijn middelen toegevoegd aan de begroting in 2020 ten behoeve van de loonheffingsafdracht over uitzendregelingen die onterecht onbelast zijn gebleven vanaf 2013.

Ontvangsten

De ontvangsten zijn ontstaan uit de afoming van het surplus eigen vermogen van het RVB (€ 13,2 mln.) conform de Regeling Agentschappen.

4.3 Artikel 13. Nog onverdeeld

Tabel 15 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2020	Mutaties via NvW, ISB, motie en amende- menten (2)	Vastge- stelde begroting (3)=(1+2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5)=(3+4)	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	0	0	0	54.904	54.904	42.911	36.884	33.024	32.678
Uitgaven	0	0	0	54.904	54.904	42.911	36.884	33.024	32.678
13.1 Loonbijstelling	0	0	0	22.712	22.712	21.328	20.043	19.955	19.874
13.2 Prijsbijstelling	0	0	0	25.275	25.275	12.965	10.790	10.594	10.604
13.3 Onvoorzien	0	0	0	6.917	6.917	8.618	6.051	2.475	2.200
Ontvangsten									

13.1 Loonbijstelling

Dit betreft de toevoeging van de tranche 2020 loonbijstelling voor het begrotingshoofdstuk Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

13.2 Prijsbijstelling

Dit betreft de toevoeging van de tranche 2020 prijsbijstelling voor het begrotingshoofdstuk Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

13.3 Onvoorzien

Dit betreft toevoeging van de loon- en prijsbijstelling over de overgehevelde Aanvullende Post middelen aan de BZK-begroting.

5 Begroting agentschappen

5.1 Logius

Tabel 16 Baten-lastenagentschap Logius Suppletoire begroting 2020 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Baten			
Omzet moederdepartement	46.720	12.993	59.713
Omzet overige departementen	142.582	642	143.224
Omzet derden	31.965	- 800	31.165
Rentebaten	0	0	0
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0
Totaal baten	221.267	12.835	234.102
Lasten			
Apparaatskosten	220.867	12.835	233.702
Personele kosten	61.143	9.214	70.357
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>33.074</i>	<i>- 923</i>	<i>32.151</i>
<i>waarvan inhuur externen</i>	<i>25.592</i>	<i>9.659</i>	<i>35.251</i>
<i>waarvan overige personele kosten</i>	<i>2.477</i>	<i>478</i>	<i>2.955</i>
Materiële kosten	159.724	3.621	163.345
<i>waarvan apparaat ICT</i>	<i>5.576</i>	<i>348</i>	<i>5.924</i>
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	<i>137</i>	<i>266</i>	<i>403</i>
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	<i>154.011</i>	<i>3.008</i>	<i>157.019</i>
Rentelasten	0	0	0
Afschrijvingskosten	400	0	400
Materieel	0	0	0
<i>waarvan apparaat ICT</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>waarvan overige materiele afschrijvingskosten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Immaterieel	0	0	0
Overige lasten	0	0	0
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal lasten	221.267	12.835	234.102
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

Baten en lasten

De baten en lasten zijn € 12,8 mln. hoger dan in de vastgestelde begroting voor 2020

Aanvullende opdrachten

Het vastgestelde jaarplan Logius 2020 en het beheer en exploitatieplan 2020 voor Generieke Digitale Infrastructuur voorzieningen leiden tot een bijstelling van € 2,2 mln. ten opzichte van de vastgestelde begroting. Ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting waren de (door)ontwikkelde opdrachten gefinancierd door de ICM nog niet geheel bekend, hiervan is de meest recente stand verwerkt en betreft een verhoging van € 17,8 mln.

Ook is de voorgenomen overname van het containerplatform van het ministerie van IenW verwerkt, dit betreft een toename van € 1,4 mln. en betreft de exploitatie voor de 2e helft van 2020.

Correctie DigiD en DigiNetwerk

In de oorspronkelijke begroting zijn interne doorbelastingen van DigiD authenticaties aan MijnOverheid dubbel opgenomen, het gaat om € 7,6 mln. welke is gecorrigeerd. Het zelfde geldt voor de interne doorbelasting van Diginetwerk aan Digipoort en MijnOverheid, hierbij bedraagt de correctie € 1 mln.

Tabel 17 Suppletoire begroting 2020 (eerste suppletoire begroting, Kasstroomoverzicht baten-lastenagentschap Logius (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2020	48.000	24.404	72.404
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	221.267	12.835	234.102
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 222.997	- 10.835	- 233.832
2. Totaal operationele kasstroom	- 1.730	2.000	270
Totaal investeringen (-/-)	2.000	- 2.000	0
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3. Totaal investeringkasstroom	2.000	- 2.000	0
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
Eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0	0
Aflossingen op leningen (-/-)	- 270	0	- 270
Beroep op leenfaciliteit (+)	2.000	- 2.000	0
4. Totaal financieringskasstroom	1.730	- 2.000	- 270
5. Rekening-courant RHB 31 december 2020 (=1+2+3)	50.000	22.404	72.404

Toelichting

Kasstroomoverzicht

Toelichting

De beginstand per 1 januari 2020

De feitelijke stand van 1 januari 2020 is verwerkt, deze is € 24,4 mln. hoger dan begroot .

Activatie herbouw Digipoort

In de oorspronkelijke begroting was er van uitgegaan dat € 2,0 mln. aan kosten voor immateriële vaste activa van de herbouw Digipoort geactiveerd zou worden. Omdat deze in 2020 gefinancierd wordt door de ICM zijn de operationele kasstroom en investeringskasstroom hiervoor gecorrigeerd met € 2 mln.

5.2 Dienst van de Huurcommissie (DHC)

Tabel 18 Baten-lastenagentschap DHC Supplettoire begroting 2020 (Eerste supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e supplettoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Baten			
Omzet moederdepartement	6.570	- 594	5.976
Omzet overige departementen	0	0	0
Omzet derden	5.864	90	5.954
Rentebaten	0	0	0
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0
Totaal baten	12.434	- 504	11.930
Lasten			
Apparaatskosten	11.253	452	11.705
Personele kosten	7.606	750	8.356
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>5.152</i>	<i>- 74</i>	<i>5.078</i>
<i>waarvan inhuur externen</i>	<i>1.964</i>	<i>657</i>	<i>2.621</i>
<i>waarvan overige personele kosten</i>	<i>490</i>	<i>167</i>	<i>657</i>
Materiële kosten	3.647	- 298	3.349
<i>waarvan apparaat ICT</i>	<i>1.195</i>	<i>- 68</i>	<i>1.127</i>
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	<i>2.452</i>	<i>- 230</i>	<i>2.222</i>
Rentelasten	0	0	0
Afschrijvingskosten	75	- 58	17
Materieel	75	- 58	17
<i>waarvan apparaat ICT</i>	<i>74</i>	<i>- 74</i>	<i>0</i>
<i>waarvan overige materiele afschrijvingskosten</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>17</i>
Immaterieel	0	0	0
Overige lasten	1.106	1.065	2.171
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	<i>1.106</i>	<i>1.065</i>	<i>2.171</i>
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal lasten	12.434	1.459	13.893
Saldo van baten en lasten	0	- 1.963	- 1.963

Toelichting

Baten

Omzet moederdepartement

De totale bijdrage van het moederdepartement aan de Dienst van de Huurcommissie (DHC) bedraagt € 8,0 mln. Dit is inclusief de kosten voor aanpassingen in de bedrijfsvoering (totaal € 2 mln.). De bijdrage in de bedrijfsvoering van € 2 mln. wordt als een directe vermogensstorting op het eigen vermogen geboekt en niet als omzet gerekend.

Lasten

Apparaatskosten

De toename van inhuur externen wordt deels verklaard doordat in het begin van 2020 het aandeel externe medewerkers hoger was dan begroot. Gedurende het jaar is de verwachting dat een deel van de externe inhuur verambtelijk zal kunnen worden. Een ander deel van de hoge externe inhuur wordt verklaard doordat er extra capaciteit is ingehuurd om de werkvoorraad terug te dringen.

De stijging van de overige personeelskosten wordt veroorzaakt door een andere opzet van de kosten. In de ontwerpbegroting 2020 waren de reis- en verblijfskosten van het personeel meegenomen in de overige materiële kosten en in de eerste suppletoire begroting 2020 worden deze kosten meegenomen in de overige personeelskosten.

Materiële kosten

De afname van de overige materiële kosten wordt grotendeels veroorzaakt door een wijziging in de opzet van de kosten. De reis- en verblijfskosten voor de medewerkers werden in de ontwerpbegroting 2020 in de overige materiële kosten meegerekend en in de eerste suppletoire begroting zijn deze kosten meegenomen in de overige personele kosten.

Overige lasten

Onder de overige lasten vallen de bijzondere lasten die verband houden met de doorontwikkeling van de organisatie van de Dienst van de Huurcommissie. Ten opzichte van de ontwerpbegroting zijn er kosten bijgekomen voor onderzoek naar en aanbesteding van een nieuw zaakstelsel en kosten voor het nieuwe programma 'Eenvoudig naar gezag 2020'. Dit programma heeft als doel de werkzaamheden van de Huurcommissie te verbeteren en te versnellen. Daarnaast zijn er extra kosten opgenomen voor een nieuwe website en een internetkassa.

Saldo van baten en lasten

Naar verwachting bedraagt het exploitatieresultaat € 2 mln. negatief. Daar staat een extra eenmalige bijdrage van het moederdepartement tegenover. Deze komt direct ten gunste van het eigen vermogen op de balans.

Het surplus aan eigen vermogen per 31 december 2019 (€ 3,2 mln.) vloeit conform regeling agentschappen terug naar het moederdepartement.

Tabel 19 Suppletoire begroting 2020 (eerste suppletoire begroting), Kasstroomoverzicht Baten-lastenagentschap DHC (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2020	285	4.868	5.153
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	12.434	- 504	11.930
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 12.359	- 1.517	- 13.876
2. Totaal operationele kasstroom	75	- 2.021	- 1.946
Totaal investeringen (-/-)	0	0	0
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3. Totaal investeringkasstroom	0	0	0
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	- 3.245	- 3.245
Eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	1.963	1.963
Aflossingen op leningen (-/-)	0	0	0
Beroep op leenfaciliteit (+)	0	0	0
4. Totaal financieringskasstroom	0	- 1.282	- 1.282
5. Rekening-courant RHB 31 december 2020 (=1+2+3)	360	1.565	1.925

Toelichting

De operationele uitgaven komen door de extra uitgaven genoemd in de lasten hoger uit dan oorspronkelijk begroot. De eenmalige uitkering aan het moederdepartement betreft het surplus aan eigen vermogen per ultimo 2019. De eenmalige storting door het moederdepartement betreft de bijdrage voor de kosten, zoals hierboven genoemd.